

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

30 квітня 2020 р.

Київ

№ 265-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Розглянувши повідомлення про нову державну допомогу, надіслане Департаментом житлово-комунального господарства виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 27519 (вх. № 107-ПДД від 13.02.2020), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (зі змінами), Антимонопольний комітет України

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) На Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 27519 (вх. № 107-ПДД від 13.02.2020) Департаментом житлово-комунального господарства виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Листом від 24.02.2020 № 500-118/06-2812 Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) залишив Повідомлення без руху та надав тридцятиденний строк для усунення недоліків і надання додаткової інформації.
- (3) З метою усунення недоліків та надання додаткової інформації до Повідомлення Департамент житлово-комунального господарства виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області надав лист від 26.03.2020 № 27-08-11/365 (вх. № 679-ПДД від 26.03.2020) (далі – Лист 1).
- (4) 26.03.2020 Повідомлення прийнято до розгляду.

- (5) З метою надання додаткової інформації до Повідомлення Департаментом житлово-комунального господарства виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області надіслано лист від 09.04.2020 № 27-11/297 (вх. № 5-01/5262 від 24.04.2020 (далі – Лист 2) та від 28.04.2020 № 27-25-11/365 (вх. № 5-01/5397 від 28.04.2020) (далі – Лист 3).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (6) Департамент житлово-комунального господарства виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області (далі – Департамент ЖКГ) (39600, Полтавська обл., м. Кременчук, пл. Перемоги, 2, ідентифікаційний код юридичної особи 03365860).

2.2. Отримувач підтримки

- (7) Комунальне підприємство «Спеціалізований комбінат ритуальних послуг» (далі – КП «СКРП», Підприємство) (39617, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Махоркова, 31, ідентифікаційний код юридичної особи 13966170).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (8) Метою (ціллю) підтримки є забезпечення належного виконання комплексних заходів з утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, створення сприятливих умов для відвідування кладовищ мешканцями міста та догляду за могилами своїх близьких, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, збереження ритуальної атрибутики на місцях поховань, запобігання оскверненню місць поховань, а також підтримка в належному стані елементів благоустрою, які розташовані на кладовищах; необхідним також є розширення території діючого кладовища.

2.4. Очікуваний результат

- (9) Впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, збереження ритуальної атрибутики на місцях поховань, запобігання оскверненню місць поховань, а також підтримка в належному стані елементів благоустрою, які розташовані на кладовищах.

2.5. Підстава для надання підтримки

- (10) Рішення Кременчуцької міської ради Полтавської області від 19.12.2019 «Про затвердження Програми утримання міських кладовищ м. Кременчука та забезпечення діяльності КП СКРП на 2020 рік» (далі – Програма).

2.6. Форма підтримки

- (11) Субсидія.

2.7. Обсяг підтримки

- (12) Загальний обсяг підтримки становить 11 476 154,0 грн (відповідно до інформації в Листі 1 та в Листі 2).

- (13) Програмою передбачено, що загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, – 17 393 336,0 грн, однак у листах надавач зазначив, що захід із реконструкції приміщень для зберігання тіл померлих не буде фінансуватися (5 917 182,0 грн), тому обсяг фінансування зменшився на відповідну суму, а отже, становить 11 476 154,0 грн.

2.8. Тривалість підтримки

- (14) з 01.01.2020 по 31.12.2020.

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (15) Надавач повідомив, що КП «СКРП» є єдиним підприємством на території м. Кременчука, що має змогу виконати заходи Програми якісно та в повному обсязі з наявністю кваліфікованих працівників і досвіду виконання аналогічних робіт. Жоден інший суб'єкт господарювання не звертався до Департаменту ЖКГ з пропозицією, що може надавати такі послуги, а також виконати заходи Програми. Крім того, норми Закону України «Про поховання та похорону справу» передбачають створення таких підприємств органами місцевого самоврядування.
- (16) Рішенням Кременчуцької міської ради Полтавської області від 25.01.2011 «Про надання комунальному підприємству «Спеціалізований комбінат ритуальних послуг» функцій ритуальної служби м. Кременчука» на КП «СКРП» покладено обов'язок здійснювати організацію поховання померлих і надавати ритуальні послуги, передбачені необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг. У Листі 1 зазначено, що питання функціонування та утримання в належному стані міських кладовищ також покладено на КП «СКРП».
- (17) Відповідно до рішення виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області від 24.07.2006 № 774 «Про визначення балансоутримувача кладовищ, розташованих в межах м. Кременчука» КП «СКРП» є балансоутримувачем 18 кладовищ. Загальна площа міських кладовищ складає 87,38 га, не враховуючи розширення діючого кладовища.
- (18) Основною метою Програми є забезпечення належного виконання комплексних заходів з утримання міських кладовищ в належному санітарному стані, створення сприятливих умов для відвідування кладовищ мешканцями міста та догляду за могилами своїх близьких, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, збереження ритуальної атрибутики на місцях поховань, запобігання осквернення місць поховань, а також підтримування в належному стані елементів благоустрою, які розташовані на кладовищах.
- (19) Відповідно до Програми для досягнення поставленої мети передбачається виконання наступних завдань:
- облаштування та утримання міських кладовищ;
 - підтримання у належному стані могил Героїв Радянського Союзу, Воїнів-інтернаціоналістів, могил почесних громадян, надгробків та пам'ятників – 35 од. та пам'ятного знаку «Жертвам голодомору 1932 – 1933 р.р.», що встановлено на кладовищі по вул. Бетонній;
 - утримання в належному санітарному стані братських могил: братської могили радянських воїнів; братської могили радянських воїнів «Ніхто не забутий, ніщо не

- забуто» та 12 могил невідомих воїнів; братської могили підпільників «Подвиг їх вічний, слава їх безсмертна» на Крюковському кладовищі; братської могили радянським воїнам № 1 та № 2 на Ревівському кладовищі, братської могили радянських воїнів, які були розстріляні на Зеленому острові та захороненні на Новоміському кладовищі;
- утримання в належному естетичному та санітарному стані секторів поховання осіб без певного місця проживання, одиноких громадян, знайдених трупів людей з відділення судово-медичної експертизи та місця поховання мертвнонародженої (померлої) дитини, від поховання якої відмовилися рідні;
 - утримання в належному естетичному та санітарному стані меморіального сектору для почесних поховань учасників бойових дій, загиблих в зоні проведення антитерористичної операції на сході України;
 - поточний ремонт адміністративних будівель на кладовищах;
 - видалення шкідливих трав'янистих рослин на діючих кладовищах;
 - прибирання доріг, алей, тротуарів, доріжок між секторами поховань, ритуальних майданчиків від сміття, листя та снігу;
 - покіс трави в літній період;
 - очищення урн від сміття на міських кладовищах;
 - навантаження та вивезення сміття з території кладовищ вантажними автомобілями;
 - прибирання громадських туалетів на кладовищах;
 - придбання причепу ПТС-4,5 (з надставними металевими бортами) на трактор колісний Foton 504 (або аналог) для вивезення сміття на Деївське звалище;
 - придбання екскаватору для навантаження та прибирання сміття, снігу Екскаватор БАМ – 2014 (або аналог);
 - придбання машини деревоподрібнювальної (подрібнювача відходів деревини) після видалення дерев та порослі по кладовищам та вал карданний 6*8;
 - розроблення документації із землеустрою для експлуатації та обслуговування кладовищ по вулицях Республіканській, Богдана Хмельницького, Ревенка, Чкалова, Ломоносова та пров. Людмили Корабліної;
 - розроблення проекту землеустрою для розширення території кладовища по вул. Свіштовській, розроблення проектно-коштористної документації на реконструкцію кладовища по вул. Свіштовській; реконструкція кладовища згідно з розробленим проектом.
- (20) Щодо заходу Програми з розширення території кладовища по вул. Свіштовській, то підприємство не має в своєму штаті працівника з відповідним кваліфікаційним сертифікатом, який мав би повноваження здійснювати технічний нагляд за виконанням робіт, а тому функції з технічного нагляду будуть виконувати треті особи (суб'єкти господарювання, які мають отриману у встановленому порядку ліцензію на провадження такої діяльності), які визначатимуться з виконанням вимог Закону України «Про публічні закупівлі».
- Тобто, КП «СКРП» на здійснення технічного нагляду буде перерахована лише та сума, яка визначена договором, укладеним з відповідним суб'єктом господарювання, та на яку в органах Державного казначейства буде зареєстровано юридичні зобов'язання.
- Інших додаткових коштів на здійснення технічного нагляду комунальне підприємство не отримає (інформація з Листа 2).
- (21) У Листі 1 Надавач зазначив, що державна підтримка спрямовуватиметься на виконання зазначених вище завдань, зазначені вище заходи є безкоштовними для населення. Також відповідно до інформації в Листі 1 КП «СКРП» здійснюватиме закупівлю техніки, обладнання тощо через систему «Prozorro» із дотриманням Закону

України «Про публічні закупівлі» шляхом проведення відкритих торгів, чим буде створене конкурентне середовище. Кошти перераховуватимуться через Управління державної казначейської служби України у м. Кременчуці.

- (22) В межах виконання Програми КП «СКРП» надає для населення такі безкоштовні послуги з утримання елементів благоустрою, а саме:
- братських могил 6 од., а саме: братська могила радянських воїнів; братських могил радянських воїнів «Ніхто не забутий, ніщо не забуто» та 12 могил невідомих воїнів; братських могил підпільників «Подвиг їх вічний, слава їх безсмертна» на Крюковському кладовищі; братських могил радянським воїнам № 1 та № 2 на Ревівському кладовищі, братських могил радянських воїнів, які були розстріляні на Зеленому острові та захороненні на Новомиському кладовищі;
 - могил Героїв Радянського Союзу, Воїнів-інтернаціоналістів, могил почесних громадян, надгробків та пам'ятників – 35 од.;
 - сектору поховання осіб без певного місця проживання, одиноких громадян, знайдених трупів людей з відділення судово-медичної експертизи та місця поховання мертвонароджених (померлих) дітей, від поховання якої відмовилися рідні;
 - меморіального сектору для почесних поховань учасників бойових дій, загиблих в зоні проведення антитерористичної операції на сході України.
- (23) КП «СКРП» на платній основі надає ритуальні послуги. Державна підтримка не спрямована на фінансування діяльності, що є платною, оскільки державна підтримка надається КП «СКРП» лише на компенсацію витрат, пов'язаних із наданням послуг з утриманням та розширення кладовища, що надається населенню безкоштовно.
- (24) Також Листом 1 Надавач деталізував інформацію щодо обсягу фінансування із зазначенням розміру кожної окремої статті витрат. Максимальний розмір державної підтримки визначався на підставі отриманих комерційних пропозицій, врахування досвіду виконання аналогічних робіт за попередні періоди, а також керуючись:
- наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 19.11.2003 № 193 «Про затвердження Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань»;
 - наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 «Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України»;
 - наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 23.09.2003 № 154 «Про затвердження Порядку проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів»;
 - Державними санітарними правилами та нормами «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України», затвержені постановою Головного санітарного лікаря України від 01.07.1999 № 28;
 - наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 03.03.2009 № 52 «Про затвердження норм часу на надання ритуальних послуг та виготовлення предметів ритуальної належності».

Планування видатків на заробітну плату здійснювалося відповідно до штатного розпису з урахуванням розмірів мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму. Витрати на заробітну плату, нарахування на заробітну плату покриваються лише тим працівникам, які задіяні при наданні послуг із благоустрою кладовищ. Видатки щодо інших заходів планувалися з урахуванням ринкових цін із застосуванням індексу споживчих цін.

- (25) Листом 1 Надавач повідомив, що техніка, яку планується закупити за рахунок коштів державної підтримки, не буде використовуватися при надання платних послуг для фізичних і юридичних осіб, у тому числі для Департаменту ЖКГ чи інших структурних підрозділів виконавчого комітету Кременчуцької міської ради.
- (26) Відповідно до пункту 4 Положення про Управління ЖКГ, затвердженого розпорядженням міського голови від 30.03.2018, одним із завдань Управління ЖКГ є організація належного утримання і розвитку об'єктів міського благоустрою.
- (27) Листом 2 Надавач повідомив, що у 2020 році КП «СКРП» за рахунок власних коштів планує покрити 70 відсотків загального обсягу запланованих витрат. При цьому КП «СКРП» веде бухгалтерський облік за кожним видом діяльності, що забезпечує належний розподіл доходів і витрат, на які спрямовуються бюджетні кошти (первинні документи оформлюються окремо, зокрема, витрати на оплату праці оформлюються окремими відомостями, договори на послуги та придбання товарно-матеріальних цінностей – окремо за витратами, які належать до витрат за рахунок державної підтримки та витрат за рахунок власних надходжень від господарської діяльності, списання товарно-матеріальних цінностей ведеться окремо в розрізі об'єктів обліку. Усі доходи підприємства відображаються в бухгалтерському обліку на окремих субрахунках (інформація з Листа 1).
- (28) Кременчуцькою міською радою та її структурними підрозділами конкурс на визначення виконавця робіт з утримання міських кладовищ в належному санітарному стані, створення сприятливих умов для відвідування кладовищ мешканцями міста та догляду за могилами своїх близьких, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян не проводився.
- (29) Перевірка головним розпорядником коштів - Департаментом ЖКГ - цільового використання коштів одержувачами на виконання заходів Програми здійснюється шляхом затвердження планів використання бюджетних коштів одержувачами, що надаються до органів Державної казначейської служби. Крім того, плани та графіки виконання заходів Програми надаються на погодження до Департаменту ЖКГ. Спеціальним відділом внутрішнього контролю та аудиту виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області проводиться перевірка ефективності планування бюджетних програм та результатів їх виконання; стану збереження активів та управління комунальним майном; правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової і бюджетної звітності; ефективності функціонування системи внутрішнього контролю. Вказана перевірка є одним із внутрішніх контролів використання коштів міського бюджету одержувачем. Зокрема, кожні два роки проводиться перевірка (ревізія) як одержувача, так і головного розпорядника коштів органами Державної аудиторської служби України.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

- (30) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для

виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (31) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (32) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

4.2. Утримання об'єктів благоустрою та організація діяльності в галузі поховання

- (33) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (34) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (35) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.
- (36) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», зокрема, визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та

ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів; орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

- (37) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (38) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (39) Частиною п'ятою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» встановлено, що органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції забезпечують будівництво, утримання в належному стані та охорону місць поховання. Відповідно до частини шостої статті 8 цього ж Закону для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання сільські, селищні, міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.
- (40) Згідно з пунктом 5 Типового положення про ритуальну службу в Україні, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193, ритуальна служба відповідно до покладених на неї завдань зобов'язана, зокрема, організовувати виконання робіт з благоустрою місць поховань відповідно до кошторису, здійснювати інші функції відповідно до Закону України «Про поховання та похоронну справу».
- (41) Статтею 28 Закону України «Про поховання та похоронну справу» землі, на яких розташовані місця поховання, є об'єктами права комунальної власності і не підлягають приватизації або передачі в оренду. На території місця поховання не можуть бути розташовані об'єкти іншої, крім комунальної, форми власності.
- (42) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу», зокрема, утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невпізнаних трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету; утримання військових кладовищ, військових ділянок на цивільних кладовищах, військових братських та одиночних могил забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, органи виконавчої влади із залученням органів охорони культурної спадщини відповідно до їх повноважень.
- (43) Пунктом 3.1 Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства

від 19.11.2003 № 193, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1113/9712, зокрема, встановлено, що утримання кладовищ та охорона всіх місць поховань забезпечуються виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (44) Відповідно до пункту 1.1 Статуту КП «СКРП», затвердженого рішенням Кременчуцької міської ради Полтавської області від 30.03.2018 (далі – Статут), підприємство створено та засновано на комунальній власності Кременчуцької міської ради Полтавської області.
- (45) У своїй діяльності КП «СКРП» виконує функції ритуальної служби міста Кременчука відповідно до вимог статей 9, 10, 12 Закону України «Про поховання та похоронну справу» та Положення про ритуальну службу в м. Кременчуці.
- (46) У пункті 3.2 Статуту зазначено, що предметом діяльності КП «СКРП» є виконання робіт з благоустрою місць поховань згідно зі встановленими правилами та санітарними нормами, утримання та благоустрій міських кладовищ, забезпечення функціонування місць поховань відповідно до порядку, визначеного виконавчим комітетом міської ради згідно зі статтею 23 Закону України «Про поховання та похоронну справу».
- (47) Відповідно до Статуту, КП «СКРП» є самостійною юридичною особою, має самостійний баланс, розрахункові, поточні та інші рахунки в банківських та кредитних установах, власне найменування, гербову печатку, печатки та штампи зі своїм найменуванням та ідентифікаційним номером, діє на підставі Статуту, має право від свого імені укладати договори (угоди) (пункт 2.1 Статуту).
- (48) Отже, КП «Ритуальні послуги» є суб'єктом господарювання в розумінні Закону.

5.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (49) Відповідно до інформації, наданої в Повідомленні, фінансова підтримка КП «СКРП» надається за рахунок коштів місцевого бюджету.
- (50) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (51) Отже, підтримка КП «СКРП» надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.3. Створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (52) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЕС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (53) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЕС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. Разом із цим будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 69 зазначеного Повідомлення).
- (54) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЕС, якщо операція проводилася із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (55) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів; недискримінаційною.
- (56) Оскільки отримувача не було обрано за конкурентною процедурою, не можна стверджувати, що надана отримувачу економічна вигода у вигляді субсидії була б доступною для нього на звичайних ринкових умовах.
- (57) Крім того, надавач не надав достатніх обґрунтувань того, що державна підтримка на утримання території кладовища та його капітальний ремонт визначена на мінімально можливому рівні, тобто що за звичайних ринкових умов, зокрема при виборі отримувача за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету на утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища не були б меншими за ті, які мають бути понесені при забезпеченні діяльності отримувача.
- (58) Отже, надання державної підтримки КП «СКРП» для утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища не виключає створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (59) У той же час надання фінансування на виконання функції з технічного нагляду, закупівлю техніки, обладнання тощо через систему «ProZorro» з дотриманням вимог Закону України «Про публічні закупівлі» шляхом проведення відкритих торгів відповідає ринковим умовам, а отже, така підтримка не створює переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (60) Економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (61) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (62) При цьому пунктом 187 Повідомлення Єврокомісії передбачено, що заходи з підтримки, яка надається державою, вважаються такими, що спотворюють конкуренцію або становлять загрозу для неї, коли вони покращують конкурентну позицію їх отримувача порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які є його конкурентами.
- (63) Відповідно до Статуту та рішення Кременчуцької міської ради Полтавської області від 25.01.2011 «Про надання комунальному підприємству «Спеціалізований комбінат ритуальних послуг» функцій ритуальної служби м. Кременчука» КП «СКРП» має функцію ритуальної служби міста Кременчука, питання утримання в належному стані міських кладовищ також покладено на КП «СКРП». Надавач також повідомляв, що КП «СКРП» є єдиним підприємством на території міста Кременчука, що має змогу виконати заходи Програми якісно та в повному обсязі з наявністю кваліфікованих працівників і досвіду виконання аналогічних робіт. Жоден інший суб'єкт господарювання не звертався до Департаменту ЖКГ із пропозицією, що може надавати такі послуги, а також виконати заходи Програми.
- (64) Послуги КП «СКРП» з утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету, надаються на некомерційній основі (є безкоштовними для населення), тобто не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі в господарському обороті.
- (65) При цьому відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про благоустрій» органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання

об'єктів благоустрою комунальної власності. Спеціальним законом – Законом України «Про поховання та похоронну справу» – встановлено, що для утримання в належному стані та охорони місць поховання міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства (частина шоста статті 8 цього Закону).

- (66) Отже, підтримка КП «Ритуальні послуги» не спотворює економічної конкуренції.
- (67) Водночас використання державної підтримки КП «СКРП» на надання платних послуг може загрожувати спотворенням економічної конкуренції.

5.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (68) Повідомлена державна підтримка, яка надається КП «СКРП» за рахунок місцевих ресурсів на утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища, не спотворює економічної конкуренції, а тому не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (69) Відповідно до зазначеної в Повідомленні та листах інформації підтримка надається КП «СКРП» у формі субсидії на утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища за рахунок коштів бюджету міста, тобто за рахунок місцевих ресурсів. Підприємство як одержувач бюджетних коштів виконує такі роботи на некомерційній основі.
- (70) Як наслідок, підтримка у формі субсидії, яку надає Департамент ЖКГ КП «СКРП» на утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища на підставі рішення Кременчуцької міської ради Полтавської області від 19.12.2019 «Про затвердження Програми утримання міських кладовищ м. Кременчука та забезпечення діяльності КП СКРП на 2020 рік», на період із 01.01.2020 по 31.12.2020 загальним обсягом 11 476 154,0 грн, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (71) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що КП «СКРП» функціонує відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою, зокрема, передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності, та статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу», якою, зокрема, передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції, зокрема, створюють ритуальні служби.
- (72) У пункті 206 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЕС зазначено, якщо суб'єкт господарювання здійснює як економічну, так і неекономічну діяльність, держави-члени зобов'язані забезпечити неможливість використання державного фінансування неекономічної діяльності для перехресного субсидіювання економічної діяльності.

Тобто, види діяльності та їх витрати повинні чітко розмежовуватися. Одним зі способів розмежування є забезпечення розмежування внутрішніх рахунків підприємства, щоб витрати й доходи, пов'язані з різними видами діяльності, відображалися окремо.

(73) Отже, з урахуванням наведеного, слід зазначити, що:

- з метою уникнення перехресного субсидювання КП «СКРП» надавач державної підтримки повинен забезпечити постійний контроль за веденням окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності таким чином, щоб забезпечувати належний пропорційний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна підтримка, та встановити механізм чіткого обліку часу працівників для виконання робіт, які здійснюються на комерційній та некомерційній основі;
- фінансування КП «СКРП» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з утриманням міських кладовищ у належному санітарному стані, наданням естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища і в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення підприємницької діяльності;
- надавач державної підтримки має забезпечити контроль за тим, щоб товари, роботи та послуги, закуплені за рахунок ресурсів держави, не використовувалися для комерційної діяльності КП «СКРП»;
- використання державної підтримки КП «СКРП» на надання платних послуг може містити ознаки державної допомоги.

(74) Наведені обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (зі змінами), на підставі інформації, наданої Департаментом житлово-комунального господарства Кременчуцької міської ради Полтавської області, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що державна підтримка у формі субсидії, яку надає комунальному підприємству «Спеціалізований комбінат ритуальних послуг» Департамент житлово-комунального господарства виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області на утримання міських кладовищ у належному санітарному стані, надання естетичного вигляду території кладовищ шляхом її озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, розширення території діючого кладовища на підставі

рішення Кременчуцької міської ради Полтавської області від 19.12.2019 «Про затвердження Програми утримання міських кладовищ м. Кременчука та забезпечення діяльності КП СКРП на 2020 рік», на період із 01.01.2020 по 31.12.2020 загальним обсягом 11 476 154,0 гривні, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ